

Schrijf een naakte dialoog... en kleed hem dan aan

Dialogen. Sommige schrijvers vinden het moeilijk om ze te schrijven of doen dat niet graag. Ik vind het heerlijk om mijn personages te doen praten, al geef ik toe dat het niet altijd eenvoudig is om hen de juiste stem te geven.

Een van de moeilijkste aspecten aan dialogen schrijven is dat je duidelijk moet maken wie er aan het woord is, maar niet wil vervallen in een voortdurend *zei hij, zei zij*.

Wanneer je personages voldoende van elkaar verschillen, vooral in hun manier van praten en hun woordgebruik, is het soms automatisch duidelijk wie er aan het woord is. Maar dan moet je al heel zeker zijn dat er geen verwarring mogelijk is. En zelfs dan oogt zo'n ellenlange, kale dialoog wat vreemd.

Vaak lossen we dat op door creatieve alternatieven te zoeken voor 'zei'. Sprak ze, zuchtte hij, gilde ze, riep hij, piepte ze,... Maar ook dit gaat al snel vervelen en geeft je dialoog iets *over the top* en wellicht meer geschikt voor de opdracht waarin ik je vroeg om een soepaflevering te schrijven...

Een elegante manier om dit op te lossen, is door je dialoog te doorbreken met kleine beschrijvende handelingen. Door deze beschrijvingen te laten volgen door een uitspraak (of andersom: eerst de uitspraak en dan een korte beschrijving van wat het personage op dat moment doet), is het duidelijk wie er aan het woord is. Dat heeft meteen als voordeel dat je als lezer niet het gevoel krijgt dat de personages maar wat 'staan te staan' terwijl ze aan het praten zijn. Vervolgens kan je enkele 'kale' uitspraken toevoegen, tot je het gevoel hebt dat de lezer de draad weer dreigt te verliezen.

Omdat ik niet weet hoe ik dit anders duidelijk moet uitleggen, geef ik hierbij een kort voorbeeld uit een van mijn eigen boeken (De schadde beperken).

'Wie was dat?' vroeg Wil toen haar vriendin had opgelegd.

'Jezus.'

'Ik vraag het maar.'

'Jezus. Zo heet mijn vriend. Al spreekt hij het anders uit. *Gésus*. Hij is van Puerto Rico.' Ze sprak *Puerto Rico* uit alsof ze in de Spaanse les zat.

'Sinds wanneer heb je een nieuwe vriend?'

'Hij komt straks eten.'

'Zo.' Ze liep naar de gang, maar bleef onderaan de trap staan. 'Elke!'

Elke stak haar hoofd om de deur. 'Ja?'

'Is het de bedoeling dat ik kook?'

'Dat was wel de bedoeling, ja. Tenzij je gebakken patatten met sla wilt eten.'

Gebakken aardappelen was het enige gerecht dat Elke kon maken.

'We hebben niets in huis.'

'Als je een lijstje maakt, ga ik wel naar de winkel.'

'Zou je zo vriendelijk willen zijn? Geweldig.'

Elke leek haar sarcasme niet op te merken. 'Natuurlijk.'

'Of misschien kan Gésus voor broden en vissen zorgen.'

'Wat ben je toch hilarisch.'

'He, never bite the hand that feeds.' Ze trok razendsnel haar hand terug, omdat

Elke aanstalten maakte om er daadwerkelijk in te bijten. 'Je bent gestoord.'

Elke trok een gekke bek. 'We zouden echt een goed koppel zijn.'

'Ik dacht het niet, Maria Magdalena.'

(uit: De Schade Beperken, Leen Raats)

Snelle schrijftip

Ze zeggen weleens dat dialogen je verhaal automatisch vlotter maken, maar dat is zeker niet altijd zo. Soms zitten ze gewoon vreselijk in de weg. Eigenlijk zou je je bij elke dialoog moeten afvragen wat die bijdraagt aan het geheel.

Een dialoog kan heel veel zeggen over hoe een personage omgaat met anderen, hoe hij spreekt, of hij eerlijk is, en noem maar op. Dialogen kunnen zowel de humor als het drama enorm versterken. Mits je ze gedoseerd en doordacht gebruikt.

In sommige verhalen en films wordt er bewust voor gekozen om geen of heel weinig dialogen te gebruiken, in andere verhalen krijgen we net eindeloze gesprekken tussen personages voorgeschoteld.

Beide vormen en alles daartussenin kunnen natuurlijk, maar laat het – zoals bij alles wat je schrijft – een bewuste keuze zijn. Als je kiest voor veel dialoog, zal je goed moeten nadenken over die dialogen en ze verheffen tot een absolute meerwaarde voor je verhaal.

Deze mail maakt deel uit van '[Een jaar lang verrekt toffe schrijfoopdrachten](#)', een online traject van schrijfster [Leen Raats](#)

Leen Raats

Lekbaardersstraat 16, Hasselt
Belgium

Je ontvangt deze e-mail omdat je je hebt aangemeld op onze website of iets bij ons hebt besteld.

[Afmelden](#)

